

Децата жертви или свидетели на престъпления имат право, без страх и притеснение, да разкажат всичко което знаят

За да се избегне вторичното травмиране на децата, жертви и свидетели на престъпление при участието им в правораздавателния процес те трябва да се разпитват еднократно в щадящи условия:

Да не се виждат и чуват с обвиняемия и защитника му;

С тях да разговарят само специално подготвени специалисти;

Да се изготвя видеозапис от разпита на децата, който да се използва в производството, включително и в съда;

Като страна от международните правни актове, относно правата на децата и други касаещи правата на жертвите на престъпления, българската държава е длъжна да гарантира на детето – свидетел правото на подходяща защита и грижа в наказателния процес. Тези мерки ще осигурят по-успешното събиране на годе доказателствен материал и съответно по-добро правосъдие.

Сдружение ИСДП предоставя подкрепа на деца жертви на насилие, подготвя деца за участие в наказателни и граждански производства и подкрепя деца преди и по време на даване на показания.

ИСДП създаде и поддържа първите в страната специализирани помещения за изслушване на деца, които позволяват видеозапис на показанията и участие на страните без детето да ги вижда и чува.

Специализираните помещения се намират в:

КСУДС Шумен

9700 Шумен;
ул. „Димитър Благоев“ 12
e-mail: ksu_sh@abv.bg, тел. 054/801 632

КСУДС Пазарджик

4400 Пазарджик
бул. „Ал.Стамболийски“ 48
e-mail: ksu_pazardjik@abv.bg; тел. 034/44 75 30

Столична Дирекция на Вътрешните работи /СДВР/
София, ул. Антим I
02/987 77 77

За повече информация и контакти:

ИСДП София 1606, ул. „Люлин планина“ 22А; тел. 02/852 47 13
e-mail: sapi@sapibg.org, www.detetosvidetel.org; www.sapibg.org

Център за обществена подкрепа
тел 02/920 42 38; София, ул. „Пиротска“ 175

Кампанията „Детето е свидетел, който изисква специална грижа“ е проведена за първи път от фондация „Nobody's Children“, Полша през 2004 година.

С подкрепата на Програма „Превенция на престъпността и борба срещу нея“ на Европейската комисия – ГД „Правосъдие, свобода и сигурност“.

„Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от нейния автор и при никакви обстоятелства не може да се счита, че тя отразява официалното становище на Европейския Съюз“.

Господа Съдии,

Имам право да не ме е страх!

Разпитът на дете в приветлива обстановка позволява да се защити детето от ненужен стрес и допълнително травмиране и увеличава възможността да се събере годе доказателствен материал.

ДЕТЕТО Е СВИДЕТЕЛ, КОЙТО ИЗИСКВА СПЕЦИАЛНА ГРИЖА

Кампанията „Детето е свидетел, който изисква специална грижа“ се осъществява от сдружение ИСДП с подкрепата на Съюза на съдиите и Асоциацията на прокурорите в България.

Харта за правата на детето жертва/свидетел на престъпление

Като признаваме, съгласно Конвенцията за правата на детето, че висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата,

Като признаваме неотменимото право на всяко дете да бъде защитено от всички форми на физическо или психическо насилие, посегателство или злоупотреба, липса на грижи, или небрежно отношение, малтретиране или експлоатация, включително сексуално насилие,

Като признаваме, че всяко дете има право да изразява свободно своите възгледи по всички въпроси, отнасящи се до него, като на тези възгледи следва да се придава дължимото значение,

С настоящото обявяваме Харта за правата на детето жертва/свидетел на престъпление.

1. За целите на настоящата харта „дете“ е всяко човешко същество, което участва в правни процедури като жертва или свидетел на престъпление, и което е под осемнадесетгодишна възраст.
2. За целите на настоящата харта „процедури“ са всички подготвителни или съдебни процесуални действия с участието на дете, както и всички мерки за осигуряване на помощ и подкрепа за детето, предприети от институциите и организациите, които отговарят за грижите и закрилата на детето.
3. Сигурността и благоденствието на детето трябва да бъдат приоритет във всички процедури, които включват дете, жертва/свидетел на престъпление, както за правоохранителните и правоприлагащи органи, така и за институциите и организациите, които отговарят за закрилата на детето.
4. Всяко дете, жертва/свидетел има право да не бъде дискриминирано на основание на раса, националност, религия, социален произход, увреждане или всяка друга отличителна черта на детето или на членовете на неговото семейство.
5. Всяко дете, жертва/свидетел има право с него да се отнасят сериозно и право на справедлива и внимателна оценка на правдоподобността на неговите твърдения.
6. Всяко дете, жертва/свидетел има право на зачитане на неговото достойнство, и по-специално на зачитане на неговите потребности по време на всички процедури, в които то участва.
7. Всяко дете, жертва/свидетел има право да изразява своите възгледи. Тези възгледи трябва да се вземат предвид при всички дейности и решения, които засягат детето.

8. Всяко дете, жертва/свидетел има право на лична неприкосновеност и на защита на неговия образ. Недопустимо е да се разкриват, публикуват или разпространяват лични данни за детето жертва/свидетел, с изключение на случаите, които са посочени в съответните нормативни актове.

9. Всяко дете, жертва/свидетел има право на професионална психологическа, медицинска или педагогическа помощ, насочена към намаляване на ефектите от престъплението и минимизиране на негативните последици от участието на детето в правни процедури.

10. **Точка 1.** Всяко дете, жертва/свидетел има право на информация за неговото участие и роля в процедурата, поднесена в достъпен за него вид, съобразно равнището на неговото развитие.

Точка 2. Посоченото по-горе право се прилага също и към информацията за правото на жертвата/свидетеля да откаже да свидетелства или да отговаря на въпроси, зададени по неподходящ за етапа на развитието му начин, и/или ако не е в състояние да разбере смисъла на тази информация.

11. **Точка 1.** Всяко дете жертва/свидетел има право на защита от виктимизиране в резултат от участието му в правна процедура.

Точка 2. Като форма на такава защита децата трябва да бъдат разпитвани от обучени за целта професионалисти в предразполагащо детето помещение за разпити.

Точка 3. Предразполагащо детето помещение за разпити, посочено в точка 2 по-горе, означава помещение, което е съобразено с потребностите на детското развитие, не засилва притеснението/страданието на детето, свързано с разпита, и е подходящо оборудвано за аудио и видеозапис на разпита.

Точка 4. Детето жертва/свидетел трябва да бъде разпитвано само веднъж. Повече от един разпит може да се провежда единствено, когато това е обосновано в случаите, предвидени в съответните нормативни актове.

Точка 5. Разпитът се записва с устройство за аудио и видеозапис. Записът трябва да включва целия разпит.

12. Всяко дете жертва/свидетел има право на безопасност и закрила, и по-специално да бъде изолирано от извършителя.

13. Всяко дете жертва/свидетел има право на контакти със семейството и приятелите си по време на всички процесуални действия. Това право може да бъде ограничено в интерес на детето и/или в интерес на съдебното производство.

14. Всяко дете жертва/свидетел има право на подходящо и подobaващо представителство по време на процедурите, които придружават подготвителните и съдебни процесуални действия. Ако родителят/лицето, което се грижи за детето, не може да осигури такова подobaващо представителство, се определя процесуален представител, който да представлява детето в действията с негово участие.